

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Κοινωνιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	104-1	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικά Θέματα στις Ποιοτικές Μεθόδους και στις Τεχνικές της Κοινωνικής Έρευνας (Σεμινάριο)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Βασικές γνώσεις κοινωνιολογικής θεωρίας και μεθοδολογίας της εμπειρικής έρευνας, έστω σε προκαταρκτικό στάδιο Ποιοτικές μέθοδοι και τεχνικές Κοινωνικών Επιστημών (μάθημα)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-104-1-gr.pdf		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές/τριες αναμένεται μετά το πέρας του μαθήματος να μπορούν να:

1. Καταδείξουν στοιχειώδη ικανότητα κατανόησης της φύσης και των περιεχομένων της ποιοτικής έρευνας, τόσο σε επίπεδο μεθόδων όσο και σε επίπεδο τεχνικών.
2. Να εφαρμόσουν κάποιες συγκεκριμένες ποιοτικές μεθόδους και κάποια συγκεκριμένα τεχνικά εργαλεία στη μελέτη συγκεκριμένων πεδίου της κοινωνικής πραγματικότητας.
3. Να αναπτύξουν δεξιότητες σύνθεσης και ερμηνείας σε πραγματολογικά δεδομένα που προκύπτουν από την εφαρμογή της ποιοτικής μεθοδολογίας στην πρακτική μελέτη της καθημερινής ζωής.
4. Να συντάξουν ένα προκαταρκτικό σχέδιο εργασίας και έρευνας για ένα συγκεκριμένο θέμα μελέτης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....
 Άλλες...
 .....

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον,
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου,
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής,
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης,
 Σύνταξη ερευνητικού σχεδίου και ερευνητικών προτάσεων.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου Ειδικά Θέματα στις Ποιοτικές Μεθόδους και στις Τεχνικές της Κοινωνικής Έρευνας, οι φοιτητές/τριες αναμένεται αφενός να εμβαθύνουν περισσότερο σε επιστημολογικά, θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα της ποιοτικής έρευνας αφετέρου να εξοικειωθούν στο μέτρο του δυνατού με τις τεχνικές του συγκεκριμένου ερευνητικού παραδείγματος.

Θα αναλυθούν κριτικά οι διαφορετικές μεθοδολογικές τεχνικές συλλογής δεδομένων (π.χ. συμμετοχική παρατήρηση, εθνογραφία, βιογραφική-αφηγηματική συνέντευξη, συνεντεύξεις με ειδικούς, σε βάθος συνέντευξη, ημι-δομημένη συνέντευξη, ομάδες εστίασης, κτλ), ο συνδυασμός και η αλληλοσυμπλήρωση διαφορετικών ειδών εμπειρικού υλικού (π.χ. γραπτά τεκμήρια και προφορικές πηγές) και τα ηθικά και πολιτικά ζητήματα που εγείρονται από την μελέτη διαφόρων ατόμων και κοινωνικών ομάδων κτλ.

Τέλος, θα συζητηθεί η διαδικασία επεξεργασίας των ποιοτικών δεδομένων, δηλαδή η ανάλυση και η ερμηνεία τους και η σύνδεση της κοινωνιολογικής ερμηνείας με συνολικότερα ζητήματα θεωρίας και μεθοδολογίας των κοινωνικών επιστημών. Η

αξιολόγηση και ο τελικός βαθμός θα προκύψει από τη συστηματική και ενεργητική συμμετοχή στις συναντήσεις, από τη μελέτη της σχετικής βιβλιογραφίας και του συνολικότερου υλικού του μαθήματος και από την τελική γραπτή σεμιναριακή εργασία. Εκτός από το προηγούμενο, κάθε φοιτητής/τρια αναλαμβάνει σε εβδομαδιαία βάση να παρουσιάσει την εξέλιξη της σεμιναριακής εργασίας που έχει αναλάβει.

- 1^η **Εβδομάδα:** Εισαγωγή
- 2^η **Εβδομάδα:** Ερμηνευτική
- 3^η **Εβδομάδα:** Ποιοτική έρευνα: τεχνικές και εργαλεία
- 4^η **Εβδομάδα:** Είσοδος στο πεδίο
- 5^η **Εβδομάδα:** Ζητήματα ηθικής και δεοντολογίας
- 6^η **Εβδομάδα:** Συγγραφή επιστημονικής εργασίας
- 7^η **Εβδομάδα:** Παρουσιάσεις φοιτητών
- 8^η **Εβδομάδα:** Παρουσιάσεις φοιτητών
- 9^η **Εβδομάδα:** Παρουσιάσεις φοιτητών
- 10^η **Εβδομάδα:** Παρουσιάσεις φοιτητών
- 11^η **Εβδομάδα:** Παρουσιάσεις φοιτητών
- 12^η **Εβδομάδα:** Παρουσιάσεις φοιτητών
- 13^η **Εβδομάδα:** Παρουσιάσεις φοιτητών

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο, επισκέψεις σε επιλεγμένους θεσμούς, διαλέξεις από προσκεκλημένους ομιλητές/τριες, προβολή εκπαιδευτικών ταινιών και ταινιών τεκμηρίωσης, συζήτηση, καταγισμός ιδεών, παρουσίαση από φοιτητές/τριες</p>		
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία (N Vivo, Computer Based Qualitative Analysis Applications), στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>		
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης</i></p>	<p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας/εργασιών.</p> <table border="1" data-bbox="630 1547 1294 1624"> <tr> <td data-bbox="630 1547 965 1624">Δραστηριότητα</td> <td data-bbox="965 1547 1294 1624">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</td> </tr> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου		

σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	40 ώρες
	Εκπόνηση εργασίας	41 ώρες
	Έρευνα Πεδίου	30 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	150 ώρες
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>		
<p>Ελληνικά, Αγγλικά.</p> <p>Η αξιολόγηση και ο τελικός βαθμός θα προκύψει από τη συστηματική και ενεργητική συμμετοχή στις συναντήσεις, από τη μελέτη της σχετικής βιβλιογραφίας και του συνολικότερου υλικού του μαθήματος που μοιράζεται στις διαλέξεις και αναρτάται ηλεκτρονικά και από τη γραπτή εργασία που παραδίδεται στο τέλος του εξαμήνου (Γραπτή Εργασία, Έκθεση/Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση).</p> <p>Για περισσότερες πληροφορίες για τις αρχές και τα κριτήρια, βλ. την επίσημη οικοσελίδα του Τμήματος, στον οδηγό προγράμματος σπουδών.</p>		

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος:

Σαββάκης Μ., (2013), *Μικροκοινωνιολογία και ποιοτική έρευνα: θεωρητικά παραδείγματα και εμπειρικές εφαρμογές*, Αθήνα: Κριτική.

Σαββάκης Μ., (2022), *Ηθική και δεοντολογία στη σύγχρονη ποιοτική κοινωνιολογική έρευνα: Ζητήματα, αντιφάσεις και διλλήματα στον 21ο Αιώνα*, Αθήνα: Κριτική.

β) Συμπληρωματική Βιβλιογραφία

Mason J., (2011), *Η διεξαγωγή της ποιοτικής έρευνας*, Αθήνα: Πεδίο.

Ιωσηφίδης Θ., (2008), *Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες*, Αθήνα: Κριτική.

Flick, U, (2017), *Εισαγωγή στην ποιοτική έρευνα*, Αθήνα: Προπομπός.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Ethnographic & Qualitative Research

Journal of Mixed Methods Research

Qualitative Health Research

The Qualitative Report
Qualitative Research
Qualitative Researcher
Qualitative Social Work: Research and Practice
Qualitative Sociology
Qualitative Sociology Review
Qualitative Studies
Quality and Quantity: International Journal of Methodology
Recherché qualitative
Sociological Research Online